

Men mine praktiske Grunde til at modsætte mig det første Skridt paa denne Vej er for mig ikke mindre afgørende.

Det lader sig uden større Vanskelighed gøre een Gang at vurdere Jord saaledes, at den uden Hensyn til Arealets Størrelse sættes til den Pris, som en forstandig Køber vilde give, saafremt Købet gjaldt det samlede Tilliggende til en almindelig Bondegaard. Men skal Vurderingen periodisk gentages med den Følge, at Statens Prioritet i Jorden derefter kan blive forøget eller formindsket og Renteudgiften i Overensstemmelse hermed forhøjet eller nedsat, og der ved disse Vurderinger hver Gang skal tages fornødent Hensyn til, at forøget Værdi som Følge af Ejerens Arbejde og Kapitalanvendelse ikke medregnes, saa vil der være skabt en stedsevarende Kilde til Vanskeligheder og til Misfor nøjelse, for saa vidt Vurderingen maatte give et andet Resultat, end Ejeren havde ønsket.

Men Omvurderingerne med paafølgende eventuelle Ændringer i Afgiften vil tillige have en anden Virkning, som jeg vilde anse for meget uheldig. Og det er den Forskel, som derved opstaar mellem disse og andre Ejendomme med Hensyn til Grundskatter.

Der er jo i vor Tid en Bevægelse oppe i Retning af at faa Skatteydelse til Stat og Kommune i størst muligt Omfang lagt paa den rene Jordværdi. Beskatning af Jordværdien tager intet Hensyn til Ejerens personlige Skatteevne; om den Jord, der beskattes, er gældfri, eller den er prioriteret op over Skorstenen, er i dette Forhold fuldkommen ligegyldigt. Men for disse Ejendommers Vedkommende er Forholdet et andet. Deres Part af en almindelig Grundværdiskat, hvad enten den paalægges af Stat eller Kommune, vil Staten komme til at betale; thi ved første Omvurdering efter Skattens Paalæg vil den i Jorden indestaaende Jordprioritet have en saa meget ringere Værdi og Afgiften blive nedsat med Skattens Beløb, medens andre Ejendomme ikke vil faa nogen tilsvarende Nedsættelse i deres Prioritetsrenter. Jo flere Ejendomme, Husmandsbrug eller større Brug, man faar tilvejebragt med Omvurderinger efter Flertallets Forslag, desto større vil Antallet blive af Jordbrugere, der vil have den særlige Interesse i en forøget Skat paa Jord, at den vil gaa dem forbi; det er de andre, der kommer til at betale den.

Ved Bestemmelsen om Omvurdering mener man særlig at have Jordbrugernes Interesse for Øje, idet man derved frier ham fra den Formuerisiko, der ved Jordprisernes Stigen og Falden paabyrdes almindelige Selvejere. Men denne Fordel for Jordbrugeren vil i Praksis være af en temmelig problematisk Natur. Noget bestemt kan der vel ikke siges om, hvor vidt Værdien af disse Smaabrug vil stige eller falde, men under den som det synes stadige Nedgang i Pengenes Værdi er det første vel det sandsynligste. Og da i opadgaaende Tider Prisen er tilbøjelig til at overstige Ejendommenes Udbytteværdi, kan det meget godt indtræffe, at der ved Omvurdering af Ejendomme som disse i Overensstemmelse med de gængse Priser maa noteres en Værdistigning, som ikke staar i det rette Forhold til, hvad Jorden faktisk indbringer. Jeg tror, at den Sikkerhed, som Omvurderingerne skulde bringe disse Jordbrugere, af dem snarere vilde blive betragtet som Usikkerhed, og at de vilde være bedre tjent med i dette Forhold at dele Vilkaar med andre Jordbrugere. Dersom forøget Jordværdi gav en saadan Husmand forøget Udbytte, vilde han da kunne anvende dette efter eget Ønske i Stedet for, at han efter Flertallets Forslag skal aflevere det til Staten med liden eller ingen Udsigt til at faa det igen.

Som en anden Fordel ved Omvurderingerne fremhæves, at man for de Ejendommers Vedkommende, for hvilke den anvendes, skulde være i Stand til at forhindre, at der spekuleres i Jord. Jeg tror, man er tilbøjelig til at tillægge Spekulationen i Landbrugsjord en noget overdreven Betydning. Det er i hvert Fald ikke dem, der under normale Forhold driver Jordpriserne unaturligt op. Det er Efterspørgslen, der betinger Priserne, og Efter-